

بررسی دلایل پیدایش و پویایی شهرها در دوران صفویه و مقایسه آن با دوران کنونی در ایران

سید تقی حسینی مهر^۱

^۱ دبیر سازمان آموزش و پرورش شهرستان آمل

چکیده

مقدمه: شهر یکی از مهمترین مراکز سکونتگاهی انسان، و کانون رشد و توسعه است. این اصلی ترین کانون جمعیتی می تواند. عامل توسعه یا عدم توسعه باشد. هدف: پژوهش حاضر، بررسی مقایسه ای علل پیدایش و پویایی اقتصادی شهرها در زمان سلسله صفویه، و علل پیدایش و افول اقتصادی شهرها در دوران کنونی می باشد. مواد و روش: روش این پژوهش، توصیفی-تحلیلی و به صورت کتابخانه ای و با بررسی کتاب ها و مقالات مختلف و به صورت کیفی و فیش برداری به انجام رسید. نتیجه: این پژوهش نشان داد. که علت رونق اقتصادی شهرها در دوران صفویه، پیدایش طبیعی و ارگانیک شهرها، به همراه توجه، با برنامه صفویان برای نیت دینی یا اقتصادی و دفاعی، و ارتباط چند سویه شهرها با پسرانه ها، و جامعه روستایی و ایلی بود. که از نظر فضایی باعث ایجاد شبکه کهکشانی، و از نظر اقتصادی باعث توسعه درون زا، و رشد تولید و صادرات، و برتری شغل کشاورزی و صنعتی را سبب می شد. و علت افول اقتصادی شهرها در دوران کنونی از زمان قاجار، پیدایش بی برنامه شهرها با تقلید از الگوهای غربی و برنامه های تمرکزگرای قطبی و بخشی و دخالت های منفعت جویانه افراد حقیقی و حقوقی و عدم ارتباط شهرها با پسرانه ها و جامعه روستایی و ایلی است. که نتیجه آن ایجاد شبکه زنجیره ای و توسعه برون زا و رشد واردات و مصرف گرایی و رونق بخش خدمات برای شهرهای ما بوده است. بحث: بنابراین از آنجا که شهرها می توانند چرخ های پیشرفت و توسعه و تولید را در تمام سطوح کشور به حرکت درآورند. برای خارج کردن شهرهای ایران از افول اقتصادی، بررسی دوران باشکوه صفوی از نظر رونق شهری می تواند الگویی مناسب و رهگشا باشد.

واژه های کلیدی: شهر، رونق اقتصادی، افول اقتصادی، صفویه، توسعه درون زا، توسعه برون زا